

L'agror de la fruita

Cada estiu es repeteix i encara no hi ha solució: centenars de temporers recollint fruita i dormint al carrer

Descargar imagen

Temporers recollint fruita a la Plana de Lleida. Imatge extreta de l'article <https://cutt.ly/XyX8hyS> del diari Segre.

La plana de Lleida és coneguda, entre altres coses, per la fruita. Aquest aliment és una característica evident d'aquesta zona, ja que a més de servir com a menjar per molta gent durant els seus àpats, aquí, també és la feina que permet, a través dels seus beneficis, el simple fet de poder menjar a moltes famílies.

Centenars de camps al voltant dels pobles i ciutats de la comarca produeixen any rere any fruita de pinyol que necessita ser recollida, netejada i distribuïda per, més tard, ser venuda i comprada i ja per fi, menjada. Un llarg procés mitjançant el qual centenars de persones dediquen molt d'esforç. I és per aquesta senzilla raó que tot esforç mereix la seua recompensa, però malauradament aquesta en molts casos no està a l'altura.

A més de per la fruita, les comarques de Ponent també són conegudes per la boira i la intensa calor que fa a l'estiu. És per mitjans de maig que aquesta comença, i no marxa fins a ja arribat l'hivern quasi al mes d'octubre. Durant aquests mesos a la ciutat de Lleida els i les estudiants és quan marxen i els immigrants temporers és quan arriben. Marroc, Ucraïna, Algèria, Mali, el Senegal, Romania, la Costa d'Ivori, Colòmbia i moltes ciutats més són els seus llocs d'origen, i tots venen ací amb una sola finalitat: treballar.

Alguns, els afortunats, quan arriben tenen un lloc on llaure, menjar i netejar-se, coses mínimes i essencials que tota persona necessita durant el seu dia a dia, per al qual és necessari un requisit que no tots tenen: papers. En una entrevista al eldiario.es [

https://www.eldiario.es/catalunya/llegada-temporerosconfinamiento-Lleida-durmiendo_0_1029597338.html] un membre de la Unió de Pagesos comentava que «si hi ha temporers sense allotjament o sense papers és perquè algú els contracta». i així és, ja que la necessitat de gent per treballar recollint fruita és molta, i tal com els temporers diuen «los blancos no quieren trabajar en el campo».

“Si hi ha temporers sense allotjament o sense papers és perquè algú els contracta”

Aquesta necessitat ha augmentat de manera exponencial amb la crisi provocada per la Covid-19. És per això, que tant des del Govern central com des de la Generalitat es va donar suport a la campanya agrària, començada durant el mes de març i encapçalada per Unió de Pagesos, mitjançant la qual feien una crida, principalment «a col·lectius d'aturats i estudiants», i les respostes no van tardar a arribar. Tot i això, el mateix col·lectiu assegura que la participació de persones amb nacionalitat espanyola no supera el 25%. Avui en dia la quantitat de gent treballant ja no és un problema, ja que la mà d'obra segueix arribant. Però el problema està essent (com tots els anys) les condicions amb les quals estan treballant.

Serigne Mamadou és un dels treballadors que estan cada dia al camp lleidatà recollint fruita i fa unes setmanes publicava un vídeo en [Instagram](https://www.instagram.com/p/CAPcV-aDWrl/) [<https://www.instagram.com/p/CAPcV-aDWrl/>] on denunciava les pèssimes condicions en què es troben, i el qual es va acabar fent viral. La Paeria va reaccionar de manera automàtica, anunciant que anaven a fer 100 tests de coronavirus als temporers que estaven dormint als carrers de la ciutat, i a aquells que donaren negatiu, els derivarien a un pavelló municipal als afores, mentre que als contagiats els aïllarien. Però la realitat no va ser la mateixa: de 100 tests només es van realitzar 42, ja que molts temporers es van negar a fer-se'ls tenint en compte que al lloc on els havien convocat estaven envoltats de premsa i policia; a més, la proposta del pavelló tampoc va ser útil, ja que es troba prou allunyat de la ciutat i de la plaça on es reuneixen per anar-hi a treballar.

Durant l'estiu de l'any 2018 i 2019, Clara Barbal i Pablo Rogero van estar rodant per les localitats d'Alcarràs, Torres de Segre i la Granja d'Escarp com és el dia a dia d'aquests temporers treballant a la fruita, al mateix temps que també dels propis pagesos. «El cost de la fruita» a més de retratar l'extrema precarietat i la lluita per la supervivència d'aquests temporers també mostra la lluita dels petits pagesos que han de sobreviure en un mercat globalitzat. Llibert Rexach, membre de Plataforma amb Justícia Social afegia que «tenim un model agrari que empobreix la pagesia. El preu de la fruita és molt baix, els pagesos pateixen i qui ho acaba pagant d'una forma més dura és la població migrada que fa possible la campanya», una combinació de dues problemàtiques juntes on sempre pateix més qui menys té.

En una entrevista a [lleida.com](https://www.lleida.com) [https://www.lleida.com/noticia_canal/el-cost-dela-fruita-la-lluita-sobreviure-dels-temporers-immigrants-i-dels-petits] Clara Barbal, una de les autores del documental, exposava que pel que fa a la gent que els envolta, «hi ha gent que hi dona l'esquena i altres fan el que bonament poden, però és una cosa cíclica que es repeteix cada estiu».

Serigne Mamadou, temporer i portaveu de la campanya #RegularizaciónYA, recollint cireres. Imatge del Serigne Mamadou (extreta del seu compte d'Instagram @serigne_mamadou_keinde_diazaka) <https://cutt.ly/VyX8xek>

És per això que al 2015, arran un desallotjament als temporers en una plaça on dormien, es va crear a Lleida «Plataforma Fruita amb Justícia Social» (@destriem_ponent) amb la finalitat d'aconseguir «fruita amb un segell de qualitat que garanteixi els drets laborals i socials dels temporers». Junt amb aquesta plataforma, Creu Roja, Càritas i Arrels s'ha ajuntat recentment per habilitar deu places en locals parroquials on a més de dormir, també poden cuinar i netejar-se. A més, també s'ha informat que el proper 1 de juny s'obrirà a Lleida un pavelló per tal que es puguin allotjar els temporers. Però així i tot, a dia d'avui, segueixen dormint al carrer.

A totes aquestes restriccions també s'afeg el tema de la legalitat, ja que fa unes setmanes diversos temporers sense papers van ser identificats a pobles de la comarca de Ponent pels cossos de seguretat estatals. A més, des de la Plataforma Fruita amb Justícia Social van fer una concentració – seguint les mesures sanitàries establertes – per denunciar les condicions i exigir solucions, i acte seguit va haver-hi unes identificacions de les quals Rexach, membre de la Plataforma afeg que «l'Ajuntament de Lleida ens ha denunciat per desobediència. Veiem que davant la crítica, l'única opció que han tingut ha sigut la repressió».

El mateix Serigne Mamadou que denunciava a xarxes les condicions en què estan vivint també és un dels portaveus de la campanya #RegularizaciónYA, nascuda durant aquesta situació de pandèmia mundial i que és una «demanda urgent per la regularització permanent i sense condicions de totes les persones migrants i refugiades davant l'emergència sanitària». Enllaçades a aquesta campanya que fa demandes directes a l'Estat espanyol, ací, a la mateixa ciutat de Lleida està la que han començat des de Plataforma Fruita amb Justícia Social amb l'etiqueta #RegularitzacióXTotes, que en aquest cas, la demanda va dirigida a l'Ajuntament de Lleida per tal que «empadrone tothom que viu al municipi», on afegeixen que «ens costa que la Paeria està treballant un nou protocol per afavorir aquest tràmit – l'empadronament -, però caldrà veure si es queda en un calaix o hi ha voluntat política suficient per tirar-ho endavant». Mesures no iguals, però sí similars s'han dut a terme ja en països com Itàlia i Portugal, i és per això que també es demana que s'establisquen ací.

La plana de Lleida ja està plena de temporers treballant i, la majoria d'ells dormint al carrer. Tot i això, el punt àlgid de la temporada comença a mitjans de juny, el que vol dir, per una part, que encara queden moltes persones arribar-hi, i per una altra, que també queda temps perquè les respostes i les solucions arriben, tot i que tindre unes condicions de feina i de vida dignes no ha és un «problema institucional», sinó, un dret humà.

3 de juny del 2020

TERESA ESCRIVÀ / LLEIDA